

la vârful abdomenului nu se mai observă, îi se distinge în schimb coada mică. Femela are culoarea mov, e violacee și e acoperită în întregime de un praf alburiu, ce-i dă culoarea de mov deschis. Când s'a șters praful depe corp, atunci se vede că culoarea în mov e cât se poate de închisă. Antenele sunt formate la femela vivipară fundatoare numai de 5 articole și sunt de culoare închisă cu vârful lor mai întunecat. Picioarele au femurele, de la picioarele anterioare, albicioase, iar cele dela picioarele mijlocii și posterioare, închis. Tibiile sunt albicioase, puțin colorat închis însă, la capete. Tarsele sunt negre. Antenele mai scurte ca corpul. Corniculele scurte, cilindrice, puțin umflate la bază. În colonii găsim și indivizi imobili, umflați și de culoare neagră, sunt parazitați.

Iași 1938.

Primele Tanaide găsite în apele marine românești

de

MIHAI BĂCESCU

Șef de lucrări la Lab. de Morfologie animală, Universitatea Iași.

Deși Tanaidele sunt destul de abundente în regiunea litorală — cel puțin ca număr de indivizi, dacă nu și din punct de vedere al speciilor — și deși sunt ușor de recunoscut prin toată morfologia lor externă (dar mai ales prin contrastul între aspectul de elegante Isopode ce-l au, față de puternicele clește cu care-s înarmate picioarele lor toracice anterioare), Studiul Crustaceilor din acest grup a scăpat aproape complet naturaliştilor români.

Singura mențiune ce o cunoaștem pentru apele marine ale țării noastre asupra vreunui reprezentant din acest interesant ordin de Peracaride — egal în valoare cu Misidaceile, Cumaceile, etc. — o datorăm regretatului savant, Prof. I. BORCEA, care pomenește un *Tanais* sp., la capul Caliacra (I, Pg. 677).

Metoda de prindere a Tanaidelor este relativ ușoară și aproape invariabilă: se trage cu o dragă deasă — de predilecție în timpul nopții — răsluindu-se fundul mării, mai ales printre *Cystoseire* și la mâlul cu *Zostere*: din aceleași locuri se pot scoate și ziua, dar în număr mai mic. La plancton — fie ziua, fie noaptea (cu sau fără lumină artificială) — ele es extrem de rar.

Odată materialul scos din mare, alegerea Tanaidelor se face ușor — în ciuda micimii ce-o au — prin simpla agitare a materialului brut, pus pe loc într'un cristalizor cu apă marină sau chiar fixat. Prin această manevră, aerul pătrunde în spațiile dintre apendicele lor și le provoacă — ca și la o sumă de Gammaride — o imediată ridicare la suprafața lichidului.

Aplicând și acest procedeu la triarea *Mysidelor* din prizele noastre bentonice nocturne determinam aproape totdeauna apariția a zeci de Tanaide (mai ales *Leptochelia*) de-asupra apei din vas. Astfel degajate din detritusul și din mîlul fundului se pot strînge ușor cu pipeta sau cu pensa.

Din materialul bogat ce l-am recoltat din diferite puncte ale litoralului nostru, cele mai comune forme sunt următoarele două :

Fam. Tanaidae :

1. LEPTOCHELIA DUBIA (Kröyer).

(fig. 1).

Material studiat. Menționăm numai o parte din numeroasele prize ce le avem și care conțin această specie : a) 21 expl. (2 ♂, 2 ♀ gravide, restul ♀ tinere sau fără marsupiu) scoase cu draga deasă de prins Myside de prin Cystoseirele ce acopăr fundul petros din fața Stației Agigea, în noaptea de 20 Aug. 1933 ; b) 3 expl. (2 ♀ + 1 ♂) capturate cam din acelaș loc însă ziua, la 18 Iulie 1934 ; c) 32 expl. (3 ♂, 6 ♀, restul mai toate femele nemarsupifore) prinse în noaptea de 29 Iulie 1936, din fața gării G-1 Ionescu de printre *Algele* și bancurile de *Midii* dela 10—15 m. ad. ; d) 2 expl. din fața Caliacrei (2—3 m.) 28 August 1936 (pietre cu *Cystoseira*).

Observații. Talia indivizilor noștri ♂ ♂ de *Leptochelia* este de 2,2—3 mm. măsurate de la baza antenelor până la capătul abdomenului) sau de 3,4—4,5 mm. dela vârful antenelor la vârful uropodelor : pentru ♀ ♀, ea este de 2,5—4,5 mm. (cu apendice cu tot).

Find animal de pradă și săpător, deci strâns legat de substrat (am găsit chiar unii indivizi băgați într'un soi de tuburi lipite pe ramurile de *Cystoseira*), *Leptochelia* are niște puternice pense la labelle anterioare, ce stau de regulă îndoite în jos. De-i vorba de ♂, ♂, aceste *chelipede* sunt enorme (fig. 1, B) și pot trece de 2,5 mm. Ig. (din care 1,2 numai cleștele); la ♀ ♀ capătul carpului lor abia atinge nivelul ochilor cărămizii. Restul pereopodelor au niște puternice ghiare dactilare (în chip de lungi stilete la perechea 2-a) și numeroși țepi și peri pe toate articulele lor.

Antenulele au câte 4 articule, ultimele 2 foarte alungite la masculi.

Antenele la femele (Fig. 1, D) sunt mici, butucănoase, ± conice, cu

un mic flagel, totul prezentând 3—5 articule (numărul lor variază cu talia indivizilor); la ♂♂ în schimb, antenele I (Fig. 1, A) sunt mult mai lungi. 9—11 articulate, cu penduculul mare și unflat la bază.

Uropodele au un minuscule ectopodit (Fig. 1, C, e) uniarticulat și

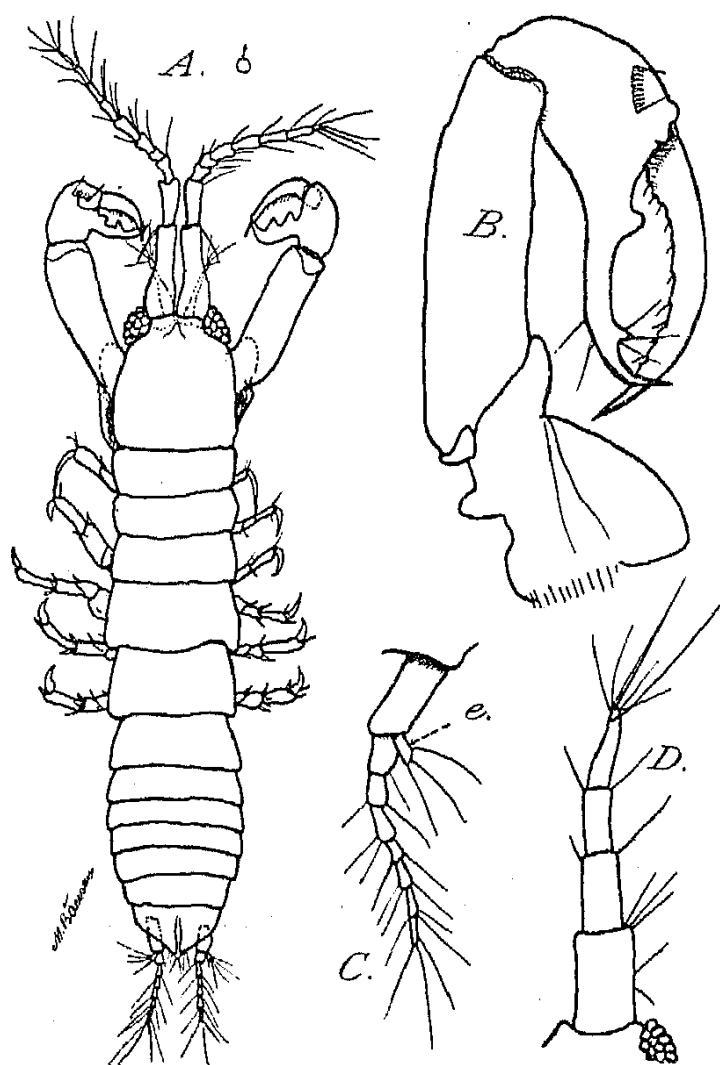

Fig 1. — *Leptochelia dubia*. — A. Mascul semiad. (= 2 mm., fără antene și uropode); B. Chelipedul celui mai mare ♂ (= 5 mm.) ce-l avem; (lungimea lui naturală e de 2,7 mm.); C. Uropodul (e = ectopoditul său uniarticulat) și D. Antena I-a dela o femelă adultă (= 4 mm); (desene originale, făcute la camera clară).

cu peri lungi și un endopodit din alte 5—6 articule. În marsupiul femelelor gravide am găsit în medie 7—8 ouă.

Culoarea expl. este fildeșiu-translucidă sau alb lucitoare. Figurile date de noi, de altfel foarte asemănătoare cu ale lui SMITH (5, Pl. 2, fig. 1—17), ne scutesc de o descriere mai amplă.

2. TANAIS CAVOLINII M. Edwards.

(Fig. 2).

Material studiat. a) 14 exemplare (4 ♂ ♂, 1 ♀, restul semiadulți) scoase cu filetul din câmpurile cu *Zostere* din fața Agigei (1—1,5 m. ad.) 30 Aug. 1934; b) 15 expl. (2 ♀ cu ouă, 3 ♂, restul tineri) prinse tot la faciesul mîlos, printre rădăcinile de *Zostere* — cu draga deasă pentru Myside — în noaptea de 2 Sept. 1932, la Agigea; c) 2 exempl. dela Comarova, 20 Iulie 1935.

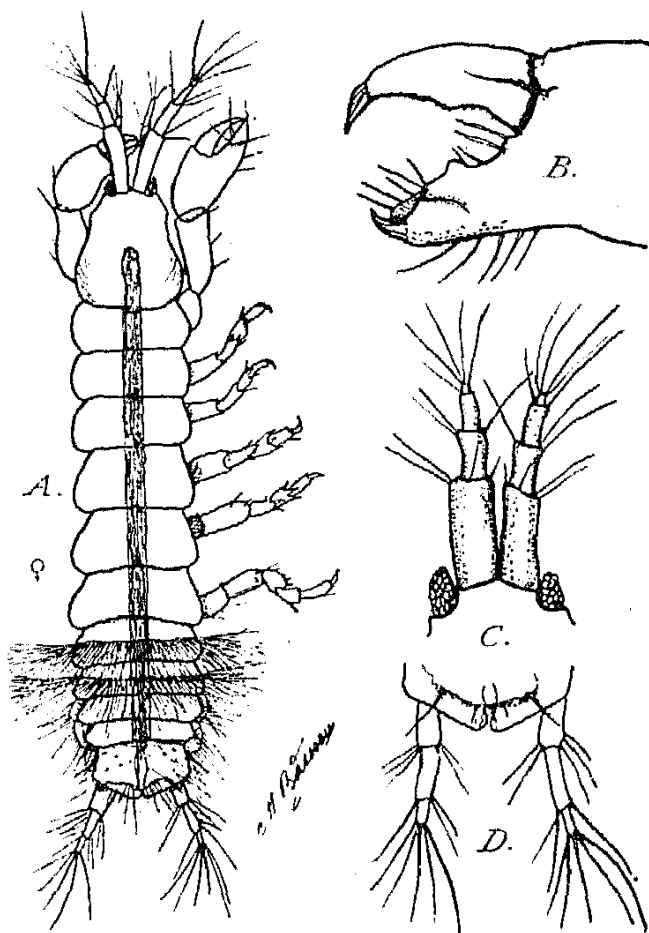

Fig. 2. — *Tanais cavolinii*. A. Aspectul general al unui individ ♀ ad. (= 4,5 mm.); B. Dactilul și vârful propoditului unui cheliped (♀ = 3 mm.); C. Antenele I și D. = Extremitatea abdomenului și uropodele puternic mărite dela o ♀ de 4 mm.

Observații. Prin turtirea dorsoventrală mai accentuată, prin lățirea segmentelor abdominale și mai ales prin bogatele și tipicile brăie de peri, care încing sus primele 2 segmente abdominale, (Fig. 2), *Tanais cavolinii* se deosebește ușor de precedenta formă. Culoarea exemplarelor, pe viu, este gălbuie-brunatră și în tot lungul spatelui aproape ades o evidentă bandă cafenie. *Talia*: ♂ ♂ au 3,5—5 mm.: ♀ ♀ adulte măsoară 3,5-4,6

mm. lung., cu tot cu antene și uropode ; fără ele, trebuesc socotiți indizii cu cca. 0,8 mm. mai puțin. Femelele au 15—17 ouă în mursupiu. Uropodele mici cu o singură ramură, care are aproape invariabil 2 articule, deci întreg uropodul este triarticulat numai la 1 exempl. (din cele 31 studiate) biciul uropodal prezintă câte 3 articule. Antenuelele au 3—4 articule, dintre care unul este foarte mic în timp ce articolul bazei este enorm, aproape totdeauna depășind în lungime pe toate celelalte. Ochii animalului sunt negri-cafenii pe viu, roșii pe material conservat. Restul caracterelor se pot vedea pe figurile desemnate de noi.

*

* *

Din obișnuita biocenoză a acestor tanaide fac parte : *Upogebia littoralis*, *Hippolyte varians*, Harpacticizii, apoi *Iphinoe serrata*, *Cumopsis goodsiri* și *Cumella limicola* dintre Cumaceie și *Leptomysis lingura*, *Paramysis kröyeri*, *Hemimysis anomala* și mai ales *Hem. lamornae*, sbsp. *reducta*, printre Myside.

Leptochelia a fost citată în golful Jalta și pe coastele Bulgariei ; *Tanais cavolinii*, în apele Crimeiei și pentru Bosfor. Recent de tot, A. VALKANOV menționează pe *Heterotanaeis gurneyi*, un tanaid nou pentru fauna bazinului pontic, găsit de dânsul în unele ape salmastre ale Bulgariei (Mandra, râul Ropotamo) ; probabil că specia trăiește și la noi.

RÉSUMÉ.

L'auteur mentionne les premières espèces de Tanadacés trouvées dans les eaux roumaines de la mer Noire, à savoir :

1. *Leptochedia dubia* (Kröyer). Des nombreux individus (♂ et ♀) pêchés — à l'aide d'une drague à mailles étroites — parmi les Cystoseires, à Agigea et à Caliacra. Profond 1—15 m. (v. Fig. 1).

2. *Tanais cavolinii* M. Edw. (Fig. 2). 31 exemplaires capturés à Agigea, toujours dans les camps à Zostères du facies vaseaux qui s'étendent en face de la station Zoologique (1—6 m. prof.) ; puis à Comorova.

Pour le *T. cavolinii*, de même que pour le *Leptochelia dubia*, s'est surtout le dragage de nuit (sans lumière artificielle) qui a donné toujours d'excellentes résultats.

Iunie 1937.

Lab. de Morphologie animală - Iași și Stația
Zoologică marină „Reg. Ferdinand I” Agigea.

BIBLIOGRAFIE.

1. BORCEA, I. : Nouvelles contributions à l'étude de la faune benthonique dans la Mer Noire, près du littoral roumain. *Ann. Sc. Univ. Jassy*. T. XVI, 1931.
2. CARUS, J. V. : „Prodromus faunae Mediterraneae”... vol. I... *Arthropoda* Stuttgart, 1885, pag. 428—431.
3. CHICHKOFF, G. : Contrib. à l'étude de la faune de la Mer Noire. Animaux récoltés sur les côtes bulgares. *Arch. Zool. Exp. Gén. — Notes et Revue*, Nr. 2, T. X. 1912.
4. CZERNIAVSKY, V. : Materialia ad Zoogeogr. Ponticam comp. Fasc. I. *Crustacea sinum Jaltensem habit*, 1866.
5. NIERSTROSZ, H. F. & SCHNURMANS STEKHOVEN J. H. jr. Anisopoda. Tierw. Nord-Ostsee. Lif. 18, 1930.
6. SMITH, G. : The Tanaidae of the Bay of Naples *Mitt. Zool. St. Neapel*. T. 17, 1905.
7. SOWINSKY, V. : Les Crustacés supérieurs (Malacostraca) de Bosphor (après les matériaux rec. par Ostroumow). *Mém. Soc. Nat. Kiew*. T. XV, L. 2. 1898.
8. VALKANOV, A. : Notizen über die Brackwässer Bulgariens. 2. *Jahrb. Univ. Sofia Naturw.* Bd. XXXII, H. 9, 1936.
9. ZIMMER, G. : Tanaidacea. *Handbuch der Zoologie*, Herg. v. Kükenthal u. Krumbach, Bd. III, I. Hälfte. Berlin, 1926—27.

Gasteropode noi și rare pentru fauna României

de

ALEXANDRU V. GROSSU

În „regiunea Sinaia”, unde colectez de mai mulți ani gasteropode terestre și de apă dulce, am găsit mai multe specii noi pentru România, sau foarte rare pentru fauna României. Acestea se găsesc depuse în colecția „Stațiunii Zoologice din Sinaia” și la „Laboratorul de Zoologie descriptivă” din București. Noile localități citate, din punct de vedere sistematic și zoogeografic, aduc contribuțiuni destul de interesante la stabilirea zonelor de repartiție atât pentru fauna României, cât și pentru fauna europeană. Enumăr aceste specii cu sinonimiile lor întâlnite în literatura consultată și cu o descriere sumară care poate facilita recunoașterea lor.

ACME [ACME] SIMILIS Reinh., 1880.

Acme similis Reinhardt, Sitzungsbericht der naturforschenden Freude in Berlin, 1880 pg. 46 ; *Kimakowicz*, Beitrag, 1884, pg. 86 ; *Clessin Moll. Fauna*, 1887, pg. 607, i fig. 414 ; *Rossm. Ic.* II, vol. 7 fig. 1154 (anul 1894).